

**SEKS İŐÇİLERİ İÇİN
HAK İHLALLERİNE KARŞI
ÖNEMLİ BİLGİLER BROŐÜRÜ**

**SEKS İŐÇÇİSİ OLMAK
SUÇ DEĞİLDİR!**

**MESLEĞİNİZ YÜZÜNDEN
MAĞDURİYET YAŐAMAK
ZORUNDA DEĞİLSİNİZ!**

**HAKLARINIZI BİLİN,
KENDİNİZİ SAVUNUN!**

Bu broşürde yer alan bilgiler, seks işçilerinin gündelik hayatlarında maruz kaldıkları hak ihlallerine karşı onları bilinçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu broşür, gözaltı süreçleri, ev aramaları ve mühürlemeleri, idari para cezaları, idarenin diğer ayrımcı uygulamaları ile çeşitli kişi veya kurumlar üzerinden seks işçilerine yönelen şiddet, nefret suçları ile ayrımcılık sonrası mağdurların adalete erişim mekanizmasına erişimini güçlendirmeyi amaçlayan bir araç olarak seks işçilerinin hassasiyetlerine uygun şekilde tasarlanmıştır.

AÇIK
TOPLUM
VAKFI

Kingdom of the Netherlands

SWEDEN

Bu broşür, KIRMIZI ŞEMSIYE tarafından yürütülen ve Açık Toplum Vakfı, İsveç İstanbul Başkonsolosluğu ile Hollanda Büyükelçiliği tarafından finansal olarak desteklenen "Trans Kadın Seks İşçilerine Yönelik Şiddetin Haritalanması ve Hukuki Destek Projesi" kapsamında hazırlanmıştır.

Broşürde yer alan bilgiler tamamı ile KIRMIZI ŞEMSIYE Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin sorumluluğunda olup hiçbir şekilde fon veren kurumlara mal edilemez.

Broşürün hazırlanması sürecindeki aktif katkılarından dolayı öncelikle derneğimiz avukatları Nihan Erdoğan'a ve Sinem Hun'a teşekkür ediyoruz. Ayrıca, ev mühürlemeleri bölümüyle ilgili bilgilerini bizimle paylaşan avukat Rozerin Seda Kip'e teşekkür ediyoruz.

GÖZALTI DURUMUNDA YAPILMASI GEREKENLER

Yakalandığınız andan itibaren 24 saatte fazla gözaltında tutulamazsınız. Gözaltı süreniz ancak ilgili savcılıktan ek gözaltı süresi izni verilmişse uzatılabilir. Aksi her türlü uygulama suçtur. Böyle bir durumda avukatınızı bilgilendirin ve yapılan keyfi işlem ile ilgili suç duyurusunda bulunun.

Eğer gözaltına alınmanız için ilgili savcılıktan polise gelen bir talimat yok ise, polisin sizi derhal bırakması gerekir. Aksi bir durumla karşılaşsanız, duruma itiraz edin ve avukatınızı bilgilendirin.

Yakalanmaya itiraz edebilirsiniz. Adınıza düzenlenen herhangi bir tutanağın bir yerine *"Yakalanmama ve hakkımda yapılan tüm işlemlere itiraz ediyorum,"* yazabilirsiniz.

Gözaltına alındıktan sonra, istediğiniz kişiye telefon ile haber verebilirsiniz. Böylesi acil durumlar için bir ya da iki kişinin telefon numarasını ezberleyin.

Gözaltındayken avukatınızı arayabilirsiniz. Arayabileceğiniz tanıdık bir

avukatınız yok ise, CMK'dan avukat talep edebilirsiniz. Böylesi bir durumda CMK avukatı istediğinizi polise bildirin. CMK avukatına ücret ödemek zorunda değilsiniz.

T.C. kimlik numaranız dışında hiçbir soruya cevap vermek zorunda değildiniz. Susma hakkınız vardır. Polisin sizi zorla konuşurma yetkisi yoktur. Böyle bir durumla karşılaşırsanız avukatınızı bilgilendirin.

İfadenizi alan polisin sizi baskı yoluyla yönlendirme hakkı yoktur. İfadenizi istediğiniz şekilde verme hakkına sahipsiniz.

İfadenizi dikkatli bir şekilde verin. İfadeniz esnasında yanınızda mutlaka avukat bulundurun. Avukata erişemediğiniz durumlarda, yazılan ifadenizi gözden geçirin. Eğer istemediğiniz ve yanlış bilgilere yer verilmişse, ifadenizi değiştirme hakkına sahipsiniz. Doğru bulmadığınız ifade tutanaklarının altına imza atmayın. Yanlış bilgilerin yer aldığı bir tutanağa imza atmanız için polisin size baskı uygulaması suçtur. Böyle bir durumla karşılaştığınızda bu durumun da ifade tutanağına eklenmesini isteyin ve avukatınızı bilgi-

lendirin.

Eğer polisler ifade tutanağını değiştirme talebinizi reddederse, kendi el yazınızla doğru bilgileri imzanızın üzerine yazın ve imzalayın. Bunu yapamazsanız, hiçbir şekilde imza atmayın.

Gözaltı süreci boyunca hiçbir belgeyi dikkatlice okumadan imzalamayın. Kimse size zorla imza attırma hakkına sahip değildir.

İmza atmak istemiyorsanız, "*İmzadan imtina ediyorum*" şeklinde bir yazı yazmanızın anlamı yoktur. Bu durum, kendi el yazınızın örneğinin alınmasına sebep olur. İmzadan imtina ettiğinizi yazma yükümlülüğü polise aittir.

Sağlık muayenesi esnasında odada sadece doktor bulunabilir. Polis hiçbir şekilde doktor muayenesi sırasında içeri giremez. Eğer polis odadan çıkmıyorsa uyarın, yine çıkmıyorsa durumu tutanak altına aldırın ve avukatınıza bildirin.

Sağlık muayenesi esnasında hem fiziksel hem de psikolojik açılardan bilgi veren bir rapor istediğinizi

beyan edin. Sizinle ilgilenen sağlık personeli eğer rapor vermeyi reddederse veya size k6tu muamelede bulunursa durumu derhal T6rk Tabipler Birliği'ne bildirin. Aynı Şekilde, sağlık personelinin tavrını avukatınıza bildirin ve ilgili kişiler hakkında suÇ duyurusunda bulunun.

G6zaltındayken polis size k6tu davranamaz, işkence edemez. Kaba s6zler, aŐađılama, hakaret, dalga geŐme ve benzeri her t6rl6 davranıŐ suÇtur. B6yle bir durumla karşılaştığınızda mutlaka tutanak altına aldırın ve avukatınıza haber verin. Polisin her t6rl6 k6tu muamelesi veya iŐkencesi karŐısında mutlaka suÇ duyurusunda bulunun.

"Arabayla gezmek", "sohbet etmek", "uyarmak" gibi gerekŐelerle polis sizi keyfi Şekilde alıkoyamaz. B6yle bir durum yaŐanırsa, sizi alıkoyan polisin eŐkalini, gerŐek veya takma ismini, telefon numarasını veya kullandığı aracın plakasını bir yere not edin ve avukatınıza bildirin.

İDARİ PARA CEZASI YAZILMASI DURUMUNDA YAPILMASI GEREKENLER

Eğer size polis tarafından para cezası yazıldıysa, en geç 15 gün içerisinde para cezasının kesildiği yerdeki sulh ceza mahkemesine itiraz etmek zorundasınız. 15 günden sonra mahkemeye yapılan itiraz başvuruları geçersizdir. İtiraz dilekçenizi bir avukat yardımı ile doldurun.

İdari para cezası makbuzunu tebliğ almamak 15 günlük itiraz süresinin işlemesine engel değildir. İdari para cezalarınızı yazıldığı an veya sonraki günlerde alın. Unutmayın! Yazıldığı andan itibaren 15 günlük süresi içinde alıp itiraz etmezseniz, itiraz hakkınız düşer.

Polisin görevi para cezasını sizi durdurduğu yerde yazmaktır. Eğer para cezası yazmak için polis sizi karakola götürmek isterse, ona böyle bir hakkı olmadığını hatırlatın. İsrar ederse, karakola gidin ve avukatınız aracılığı ile görevli polis hakkında görevini kötüye kullandığı gerekçesiyle mutlak suç duyurusunda bulunun.

Polis yazdığı para cezasının makbuzu-

nu size vermek zorundadır. Para cezası makbuzunu mutlaka alın. Cezaya yapacağınız itiraz, ilgili makbuz üzerinden olacağı için o makbuzun sizde olması gerekmektedir.

Makbuzunuzu vermeyen polisler hakkında avukatınız aracılığı ile suç duyurusunda bulunun.

Size yazılan para cezasının hukuksuzluğuna sözel olarak direndiğiniz için polisin size hakaret, aşağılayıcı söz, kötü muamele ve işkence yöntemleri ile karşılık vermesi durumunda, durumu avukatınıza bildirin. Görevli polis veya polisler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Polis keyfi olarak ve süreklilik arz edecek şekilde aracınızı durduramaz. Mahkeme kararı olmadan aracınızı arayamaz. Eğer bir arama kararı var ise, bu kararda arama gerekçesi, aramanın geçerli olabileceği zaman dilimi ve yeri gibi detayların yazması gerekir. Aksi her türlü uygulama polisin görevi kötüye kullandığı anlamına gelir ve böyle bir durumda mutlaka avukatınızla birlikte ilgili görevli hakkında suç duyurusunda bulunun.

EV BASKINI VEYA EV MÜHÜRLEME İŞLEMİ İLE İLGİLİ BİLMENİZ GEREKENLER

Polisin evinizi “*fuhuş yapıldığı*” gerekçesiyle basması için, kanunda da belirtildiği üzere kat’i delil elde etmesi gerekir. Eğer kat’i delil elde etmeden herhangi bir işlem yapıldığını düşünüyorsanız, durumu derhal avukatınıza bildirin ve ilgili görevliler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Eviniz ile ilgili polis tarafından mühürleme işlemi yapılıyorsa, düzenlenen tutanağı gözden geçirin. Tutanakta yer alan adresin, tarih ve saatin doğru olup olmadığını gözden geçirin. Aynı şekilde, işlemi yapan polis(ler)in isimlerinin tutanakta yer alıp almadığını kontrol edin. Bir yanlışlık veya eksiklik var ise gerekli düzeltmelerin yapılmasını isteyin.

Evinizin mühürlenmesi esnasında, evinizden özel eşyalarınızı almak istediğinizi işlem yapan polise söyleyin. Gerekirse ilgili polisten, evinizdeki çiçek, hayvan veya yiyecek - içecek gibi şeylerin başka bir yere taşınabilmesi için birkaç günlük süre talebinde bulunun.

Ev mühürlemeleri 1 ile 3 ay arasında değişebilir. Eviniz mühürlendikten son-

ra mührü kesinlikle açmayın. Aksi takdirde mühür bozma suçundan dolayı hakkınızda dava açılabilir.

Eğer mührün başka biri tarafından açılmış olduğunu tespit ederseniz, derhal ilgili kişiler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunun.

Evinizin mühürlenmesi işleminin iptali için idare mahkemelerine dava açabilirsiniz.

Evinizin mühürlenmesinin hukuksuzluğuna sözel olarak direndiğiniz için polisin size hakaret, aşağılayıcı söz, kötü muamele ve işkence yöntemleri ile karşılık vermesi durumunda, durumu avukatınıza bildirin. Görevli polis veya polisler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Evinizin mühürlenmesi esnasında polis tarafından size para cezası yazıldıysa, durumu derhal avukatınıza bildirin. Yazılan para cezasının makbuzunu mutlaka alın ve en geç 15 gün içerisinde avukatınız aracılığı ile cezaya itiraz edin.

Evinizin mühürlenmesi sonrasında size veya (eğer bir veya daha fazla kişiyle aynı evde yaşıyorsanız) birlikte yaşadığınız arkadaşlarınıza veya partneriniz hakkında "*fuhuşa aracılık etme*", "*yer teslim etme*" gibi iddialarla dava açıldıysa, hiç zaman geçirmeden bir avukat ile

görüŖün.

DARP / GASP / SİLAHLI VEYA BIÇAKLI SALDIRI / CİNSEL SALDIRI SONRASI YAPILMASI GEREKENLER

İmkanınız var ise evinize kamera taktırın. Yanınızda kamera işlevi gören telefon, kalem, anahtarlık gibi araçları bulundurun. Size yönelik polisin keyfi uygulamaları veya diğerk kişilerin Ŗiddet eylemlerinin kaydedilmesi için kamera gibi araçlar önem taşımaktadır.

İlk ifadenizi verirken mutlaka bir avukatın yanınızda olmasını sağlayın. Avukat gelmeden ifade vermeyin.

Tecavüz vakaları sonrası düzenlenecek raporlar, failer hakkında suç duyurusunda bulunurken önemli deliller olarak dikkate alınmaktadır. O sebeple, tecavüz sonrası mümkünse duş almayın, üzerinizi değıştirmeyin veya üzerinizi temizlemeyin.

Herhangi bir fiziksel Ŗiddet sonrası mutlaka başvurduğunuz hastaneden olayla ilgili hastane raporunuzu alın. Eğer çok ciddi bir yaralama söz konusu değılirse, öncelikle Adli Tıp Kurumu'na veya güvendiğiniz bir hastaneye başvurun ve raporunuzu alın. Aldığınız raporlar, yapılacak suç duyurularının davaya dönüşmesi ve failerin ceza almaları için

son derece önemli delildirler.

Olay sonrası tanık olarak gösterebileceğiniz kimseler var ise, onların ifadelerine de başvurulmasını sağlayın.

Size şiddet uygulayan kişi veya kişiler polis ise, hiç zaman geçirmeden ilgili kişiler hakkında avukatınız aracılığı ile suç duyurusunda bulunun. Polis hiçbir şekilde kimseye şiddet uygulayamaz, hakaret edemez, taciz edemez, dalga geçemez veya tehdit edemez.

Eğer polisler tarafından tehdit ediliyorsanız veya polisler tarafından sizden tehdit ile para alınıyorsa, cinsel ilişkiye zorlanıyorsanız, ilgili polisler hakkında avukatınız aracılığı ile derhal suç duyurusunda bulunun.

Eğer polisler hakkında suç duyurusunda bulunmak için karakola gitmek istemiyorsanız, karakol yerine ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunun.

AYRIMCILIK İLE KARŞILAŞTIĞINIZDA YAPMANIZ GEREKENLER

Seks işçisi olduğunuz için veya cinsel yöneliminiz ile cinsiyet kimliğiniz dolayısıyla özel kişi ve kurumlar ile devlet kurumları tarafından ayrımcı muameleyle maruz kalıyorsanız, hakkınızı arayın.

İş başvurusunda bulundunuz ve cinsel kimliğiniz ile geçmişte veya şu an seks işçiliği yaptığınız bilindiği için reddedildiyse, derhal avukatınız aracılığı ile ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunun. Bu süreçte, size başvurduğunuz kurumdan gelen yazılı cevap ile olaya tanıklık eden şahısların ifadeleri önem taşımaktadır. Bulabildiğiniz bütün kanıtları avukatınıza iletin. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Seks işçiliği dışında bir mesleğiniz var ise ve bu mesleğinizin dışında seks işçiliği de yaptığınız ortaya çıktığı için işten atılıyorsanız, derhal avukatınız aracılığı ile ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunun. Konuyla ilgili işyerinizden size iletilmiş olan yazılı cevaplar ile varsa tanıklarınızın ifadelerini avukatınıza iletin. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Seks işçiliği yaptığınız için okuduğunuz

eğitim kurumu ile ilişiğiniz kesildiyse, derhal bir avukat aracılığı ile ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunun. Kurumdan konuyla ilgili size iletilmiş olan yazılı cevaplar ile varsa tanık ifadelerini avukatınıza iletin. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Seks işçiliği yaptığınız gerekçesiyle oturduğunuz apartman sakinleri tarafından hakkınızda imza toplanıyorsa veya ev sahibiniz ile aynı gerekçeyle sorun yaşıyorsanız, durumu derhal avukatınıza iletin. İlgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Seks işçiliği yaptığınız gerekçesiyle hastane acil servisleri, hastane poliklinikleri, özel klinikler veya muayene merkezleri gibi sağlık hizmeti alınan yerlerde ayrımcı muamele ile karşılaştığınızda durumu kanıt niteliği taşıyacak bilgi ve belgelerle birlikte derhal avukatınıza bildirin. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Bankada, ulaşım araçlarında, markette, sokakta, oturduğunuz apartmanda veya mahallede, hizmet aldığınız herhangi bir yerde seks işçiliği yaptığınız gerekçesiyle ayrımcılığa maruz kalıyorsanız, yaşadığınız olay ile ilgili kanıt olabilecek her tŸrlŸ bilgi ve belgeyle birlikte avukatınıza başvurun. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

Devlet kurumlarında (*hastane, okul, banka, valilik, kaymakamlık, emniyet, vb.*) mesleğiniz dolayısıyla ayrımcı muamele ile karşılaştığınızda, konuyla ilgili kanıt niteliği taşıyacak bilgi ve belgelerle derhal avukatınıza başvurun. İlgili kurum ve kişiler hakkında suç duyurusunda bulunun.

EVİNİZ MÜHÜRLENİYORSA,

**PARA CEZASI YAZILIYORSA,
POLİS TARAFINDAN KÖTÜ
MUAMELE, İŞKENCE VEYA
KEYFİ BİR UYGULAMA İLE
KARŞILAŞIYORSANIZ,**

**MÜŞTERİLERİNİZ TARAFINDAN
FİZİKSEL VEYA CİNSEL ŞİDDET
GÖRÜYORSANIZ,**

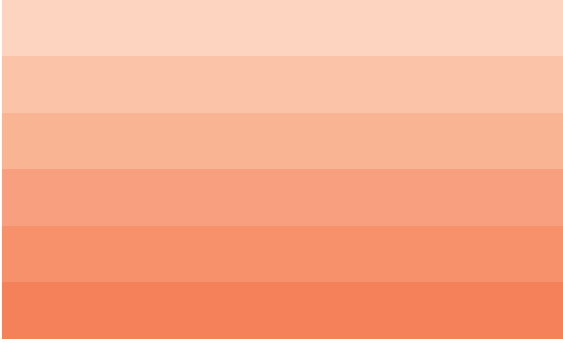
**SEKS İŞÇİSİ OLDUĞUNUZ İÇİN
BAŞKA HAK İHLALLERİNE
MARUZ KALIYORSANIZ...**

KIRMIZI ŞEMSİYE'YE ULAŞIN!

**BİZE ULAŞAN SEKS İŞÇİLER-
İNİ DERNEĞİMİZİN AVUKAT-
LARINA YÖNLENDİRİYORUZ!
GÜNÜN HANGİ SAATİ OLURSA
OLSUN BİZİ ARAYABİLİRSİNİZ.**

**UNUTMAYIN, MARUZ
KALDIĞINIZ HAK İHLALLERİ
SİZ SESSİZ KALDIKÇA DEVAM
EDECEK.**

**SESSİZ KALMAYIN, HAKKINIZI
ARAYIN!**

PROJE YÖNETİCİSİ:

KEMAL ÖRDEK: 0554 465 5729

**HAK İHLALLERİ İZLEME VE DESTEK
SORUMLUSU**

BELGİN ÇELİK: 0535 311 2327

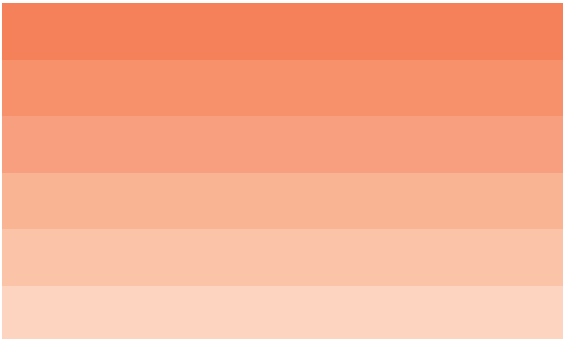
DERNEK AVUKATLARI:

SİNEM HUN: 0536 674 4732

NİHAN ERDOĞAN: 0531 503 4403

EDA AYŞEGÜL AKYOL: 0507 744 0690

OĞUZ EVREN KILIÇ: 0530 829 2439

**KIRMIZI ŞEMSIYE Cinsel Sağlık ve İnsan
Hakları Derneği**
Adres: Meşrutiyet Mah. Konur 2 Sok. 44/8
Kızılay, Ankara
Tel: 0312.4192991
E-Posta: kirmizisemsiye@kirmizisemsiye.org